

Barak 13

Barak 13 był jednym z pierwszych obiektów obozu budowanego od 1943 roku. W latach 1944-1945 zakwaterowani tu byli włoscy internowani wojskowi i robotnicy przymusowi. Świadczą o tym liczne napisy utrwalające na ścianach nazwiska i daty, które obejrzeć można w piwnicy baraku. Są to jedyne świadectwa, pozostawione przez samych robotników przymusowych z tego obozu. Po zakończeniu wojny przez krótki okres barak użytkowany był przez Armię Czerwoną w charakterze magazynu materiałowego. W następnych latach mieściły się tam różne warsztaty. Między innymi zakłady państwowe Kühlautomat prowadziły tu warsztaty szkoleniowe. Od 2003 roku w baraku przechowywano antyki i materiały budowlane. Mimo tak różnorodnego użytkowania właśnie w tym baraku zachowało się najwięcej śladów z czasów nazizmu. Dlatego też w 2008 roku przejęty on został przez Centrum Dokumentacji Nazistowskiej Pracy Przymusowej, pieczołowicie odrestaurowany i zrekonstruowany jako miejsce zakwaterowania. Obok autentycznych napisów w piwnicy, cytaty z relacji robotników przymusowych dają wyobrażenie o obozowej codzienności, którą określała ciasnota, głód, brak higieny i rozpacz.

Centrum Dokumentacji
Nazistowskiej Pracy Przymusowej
Berlin-Schöneeweide
Britzer Straße 5
12439 Berlin

godziny otwarcia:
od wtorku do niedzieli od godz. 10 do 18
wstęp wolny

oprowadzanie i seminaria po zgłoszeniu
kontakt:

+49 (0) 30 / 63 90 288 0
schoeneuweide@topographie.de
www.dz-ns-zwangsarbeit.de

STIFTUNG TOPOGRAPHIE DES TERRORS

S-Bahn Berlin-Schöneeweide
linie autobusowe 160 / 167, przystanek Britzer
Straße; lub 10 minut pieszo



FZ17 Helga Lieser, Karo Haberkorn/Lieser, Fotos: Friedhelm Hofmann, Berlin 2010

„Obóz GBI 75/76“

W Berlinie i okolicach znajdowało się około 3000 miejsc zbiorowego zakwaterowania dla robotników przymusowych. Duże obozy z barakami powstawały głównie w dzielnicach przemysłowych, jak Ober- i Niederschöne-weide. Podwójny obóz 75/76 wybudowany został jesienią 1943 roku na zlecenie urzędu „generalnego inspektora budownictwa stolicy Rzeszy” (GBI). Obejmował on 13 murowanych baraków mieszkalnych dla ponad 2000 robotników przymusowych oraz centralnie usytuowany budynek gospodarczy.

W obozie GBI 75/76 zakwaterowani byli internowani wojskowi i robotnicy z Włoch, a także robotnicy przymusowi z Europy Zachodniej i Wschodniej oraz więźniarki podobozu KZ Sachsenhausen.

Już od 1946 roku baraki przeszły w użytkowanie cywilne. We wschodniej części obozu przy Köllnische Straße powstały warsztaty, sauna i przedszkole. W części zachodniej przy Britzer Straße od 1946 roku mieścił się instytut szczepionek. W 2006 roku, po dziesięciu latach starań rozmaitych inicjatyw z Berlina i Brandenburgii, otwarte tu zostało Centrum Dokumentacji Nazistowskiej Pracy Przymusowej.



Centrum Dokumentacji Pracy Przymusowej

Dawny obóz dla robotników przymusowych w Schöne-weide jest unikalnym kompleksem. Utworzone w tym historycznym miejscu Centrum Dokumentacji Nazistowskiej Pracy Przymusowej jest ośrodkiem edukacji i pamięci o 11-12 milionach mężczyzn, kobiet, młodzieży i dzieci z całej Europy, zmuszonych do pracy w Rzeszy Niemieckiej.

Organizując wystawy czasowe, imprezy i bogatą ofertę edukacyjną, Centrum Dokumentacji upowszechnia wiedzę o pracy przymusowej w okresie nazizmu. Wystawa stała otwarta została w 2013 roku.

OFERTA

- wystawy (lokalne, regionalne i międzynarodowe)
- oprowadzanie, seminaria, dni i tygodnie projektowe
- wykłady, wieczory autorskie, seanse filmowe, dyskusje na podium, konferencje
- biblioteka (korzystanie po zgłoszeniu)
- zbiory i archiwum (korzystanie po zgłoszeniu)

Obszerniejsze informacje na temat ofert na stronie: <http://www.dz-ns-zwangsarbeit.de>

